

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ ÖRGÜTSEL ÖNCELİKLER RAPORUNA BAKIŞ

Dr. Kayıhan PALA*

Öncelikle şunu söylemek gerekir ki "Çalışma tarzı itibarıyla, olan mücadeleleri hekimler içinde örgütleyen ve hekimleri, karşı tarafın ilerleme yollarını tıkayan fiili bir güç haline getirecek programlara öncelik vermek "anlayışı kesinlikle doğru bir yaklaşımdır.

Unutulmamalıdır ki, bir örgüt ancak en zayıf üyesi kadar güçlü olabilmektedir...

Türk Tabipleri Birliği'nin son birkaç yıldır özellikle demokratikleşme, hekimlerin özlük hakları, mesleki eğitim ve istihdam konusunda yoğunlaşan örgütsel bir çaba içinde olduğu saptamasına katılmakla birlikte, bu konunun biraz daha açılmasının zorunlu olduğunu düşünüyorum.

Bugün değişik tabip odalarında ve merkez konseyinde görev yapmakta olan bizlerin yaklaşık beş yıl kadar önce TTB için belirlediğimiz örgütsel öncelikler 3 ana başlık altında toplanıyordu:

- 1- Kurumsallaşma
- 2- Kitleselleşme
- 3- Demokratikleşme

Hiç kuşkusuz yukarıda saydığım öncelikler örgütün işleyişine ilişkin hedeflerdi ve ilk bakışta bugün burada konuşacağımız öncelikler ile ilişkilendirilemeyen hedefler olarak görülebilir. Ancak değerli hekimler, bu hedeflerin tartışılmasının özellikle üzerinde çalıştığımız raporda ele alınan önerilerle çok yakından ilişkili olduğunu düşünüyorum. Ayrıca bu hedeflere ne ölçüde ulaşabildiğimiz tartışılması, TTB'nin önümüzdeki dönem için önceliklerinin tartışılması açısından da önem taşımaktadır.

Bizleri bir araya getiren ve çeşitli durumlarda

ortak davranmamızı sağlamaya çalışan bu örgütün, Türk Tabipler Birliği'nin en önemli örgütsel önceliği, örgütün işleyişinin düzenlenmesine ilişkin olmalıdır. Çünkü kimi zaman ne yazık ki örgüt iyi işlememektedir. Bunu bir örnekle açıklamadan önce, zamanın darlığı nedeniyle sırasıyla kurumsallaşma, kitleselleşme ve demokratikleşme hedeflerine umulan ölçüde varılmadığının altını çizmek istiyorum. Başlangıçta öngördüğümüz kadar başarılı olmadık. Elbette bunun çeşitli nedenleri var.

Mayıs 1995'te, itirazlar nedeniyle TTB Yüksek Onur Kurulu'na yönelttiğimiz soruşturma dosyalarının aradan dört ay gibi bir süre geçmesine karşın henüz sonuçları odamıza ulaşmamıştır. Sonuçları odamıza ulaşmayan dosyalar nedeniyle Bursa Tabip Odası bir prestij kaybı yaşamaktadır. "Çok önemli değil" diye düşünenleriniz olabilir. Ancak periferde bir kentte, kendi üyelerinin karşısında güçlü olmayan bir Tabip Odası, kamuoyu önünde hiç güçlü olamaz, olamamaktadır.

Bursa Tabip Odası'nda yönetim kurulunda görüşülen gündemlerin üçte birinden fazlası işyeri hekimliği alanına ilişkindir. Bu konuda örgüt bir yetmezlik içindedir. Yasalar karşısında tabip odasını, kendisini dava eden hekime karşı yenik düşürebilecek halen yürürlükteki işyeri hekimliği yönetmeliği, örgütün oldukça önemli bir sorununu oluşturmaktadır. İşyeri hekimliği kursları için de epeyce olumsuzluk söz konusudur. TTB öncelikle örgütsel işleyişini gözden geçirmelidir.

Bursa Tabip Odası'nın işhekimliği yönetmeliği'ne uyacağım diye göbeği çatlarken, yanbaşımızdaki İstanbul Tabip Odası yönetmeliğindeki finansman bölümünde sözü edilen %20 tutarındaki ödentiye üyelerinden toplamamaktadır. Toplamadığı gibi "bunun doğru olmadığını düşündüğümüz için toplamıyoruz" açıklamasını yapmaktadır. Örgütte "örgütsel disiplin" konusunun tartışılması gerektiğini düşünüyorum.

* Bursa Tabip Odası Genel Sekreteri

TTB'nin bir yönergelerinin konuşulacağı, eleştirileceği yer TTB Kongreleri ve Temsilciler Meclisi toplantılarıdır. Değiştirileceği yer de buralardır. Yoksa on kadar oda temsilcisinin katıldığı Kol toplantılarında varılan kararlarla çıkarılan yönergeler örgütün işleyişinde sorun çıkarma işlevini sürdürebilir. Konuyu çok uzatmadan, buradan varmak istediğim nokta şudur: Raporda demokrasi ve insan hakları alanında çalışmalar yapabilmek amacıyla, Ankara, İstanbul ve İzmir Tabip Odaları'nın yerel demokrasi platformlarının sekreteryasına katılmaları önerilmektedir. İlk bakışta güzel bir öneri gibi görünmekle birlikte, TTB ortamında çok fazla bir yararı olamayacağını düşündüğüm bir öneridir. Bunun iki nedeni vardır. Birincisi başlangıçtan buyana altını çizmeye çalıştığım örgütsel işleyişteki aksaklıklar nedeniyle, tüm tabip odalarına ve dolayısıyla hekimlere yansıyamayacak bir çalışma gibi durmaktadır ve bu durum zaten tabip odalarının elli yıl önünden koşan Merkez Konseyi'ni ve belki bazı büyük odaları diğer odalardan ve hekimlerden daha fazla uzaklaştırma tehlikesi içermektedir. İkincisi, demokrasi platformları da kendi iç işleyişleri açısından çok fazla olumluluğu bünyelerinde barındıramayan oluşumlar olarak karşımızda durmaktadırlar. Şu an ülkemizin içinde barındırdığı toplumsal dokunun, yerel demokrasi platformlarının güçlendirilmesinin önündeki en önemli engel olduğunu düşünüyorum.

Raporda, kamu çalışanları sendikalarına TTB'nin bugüne dek yaşanan olumsuzlukları aktararak ve sağlık alanında izleyeceği TTB stratejisi ve örgütsel önceliklerini bu örgütlerin önüne koyarak işbirliği teklifini bu çerçevede içinde sunma önerisini oldukça önemli ve olumlu bir öneri olarak değerlendiriyorum. TTB bu alandaki adımını önümüzdeki günlerde bir an önce atmalıdır.

Türkiye'deki insan hakları ihlallerine "hekimce müdahale" TTB politikasının esasını oluşturmaya devam etmelidir. Kesinlikle doğru. Bu konuda yapılan eğitim çalışmalarının ayrıntılandırılarak devam etmesi gerektiğine de katılıyorum. Bazen küçük ayrıntılar o anı yaşayan insanlar için çok önemli olabilir.

Son yıllarda sağlık alanında yaşanan en önemli değişikliğin, kamu sağlık kurumlarının çökertilmesi olduğu hepimiz için çok önemli bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Kamu kaynaklarının özel sektöre aktarılması, kamu sağlık sisteminin genişletilmesini durdurulması ve varolan kamu kurumlarının işlemez hale getirilmesi için uygulanan politikaları hepimiz biliyoruz. Artık amaç bu politikaların halka gösterilmesi, hatta kanıtlanması olmalıdır. Ancak bunun yapılabilmesinin oldukça güç olduğunu açıklamak zorundayız. Çünkü halka tıkanmış bir sağlık organizasyonu sunarak özelleştirmeyi çözüm olarak benimsetmek anlayışı çok da kısa olmayan bir süredir başarılı bir biçimde uygulanmaktadır. "Sağlık" denince "hastane" anlar biçime dönüşen insanlarımız, çoğu zaman bizim anlatımlarımıza kulaklarını takılmaktadırlar. Çünkü kolay olan yol budur ve ne yazık ki insanlarımız yakın geleceği bile görememektelerdir.

Bu konuda raporda önerilen TTB'nin önümüzdeki dönem için önceliklerini içeren dört maddenin hayatta yer bulması, hekimlerin ve insanlarımızın hayatlarında yer bulması sağlıklı bir toplum için atılacak çok önemli adımlar olarak karşımızdadır. Hepsini yürekten destekliyorum.

Ancak, zorunlu hizmet konusunda kamuoyuna yansıyan tutarlı ve net bir politika üretememiş bir örgüt olarak "yetişmiş hekim insan gücünün tamamının istihdamını" nasıl sağlayabileceğimiz iyi tartışılmalıdır. Bu konuda raporda önerilen "işyeri hekimliğini, genel pratisyenler tarafından, ayrı bir tıp disiplini olarak ve tam-gün çalışılan bir istihdam alanına dönüştürmek" önerisini yanlış buluyorum. İşyeri hekimliği, pratisyen hekimlerin değil, işyeri hekimliği uzmanlık eğitimi görmüş hekimlerin alanı olmalıdır.

Bunların dışında raporda sözü edilen programlar, kısa ve uzun erimli hedefler çok olumlu, çok güzel hedefler olarak düşünülmüş etkileyici önerilerdir. Bu önerilerin bir an önce gerçekleşmesini diliyorum. Elbetteki örgütsel işleyişi iyice bir yola koyduktan, bu alanda yaşadığımız sıkıntıları aştıktan sonra.